

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

491.99-8
LX - 31

1903

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՑԻՉ

ՀՅԵՐԻՆ ԵՎ ՎՐԱՅԵՐԻՆ

Լ Ե Զ Ո Ւ Ի

Կազմել եւ հրասարակեց
Սպիրի Բահունայ Ալիսավետից

Դպրության մասնակիություն

Մամեսար և պատուղու

Յ Բ Ա Տ

Ցագանություն և բարություն
Թօնք. յանաբանական-մայր

491.99-8

4-31

Ժամանել 1903 թ.

Տառագության մասնակիություն, Երևան, Հայաստան, Արշակունյաց պող. 21.

491.99-8

6-31

100·5-10

EPUS SOV. U.S.

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՑԻՉ

ՀԱՅԵՐԵՆ ԵՒ ՎՐԱՅԵՐԵՆ

400

ՀՀՀՀ-ԱԼ

ԼԵԶՈՒԻ

4

Կազմեց եւ հրատարակեց
Եղիշի բահանայ Ալիսազեանց

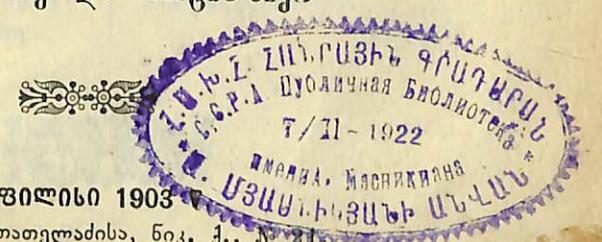

ԹՎՈՒ մասնավոր պահպան

ԼՐԱԿԱ ՀԱ ՀԱՀՈՒԾՈՒ

յ ն ո ւ ,

Ցեղանունու դա գամուշամշալո
թղթ. յ ն ո ւ հ ա ն ա ն ց ա ն ց ա ն ց ա ն ց

ՕՉՈՂՈԽԵ 1903

ՏՐԱՄԲԱ Հ. ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴՐԱ

01.02.2013

7719

Дозволено цензурою, Тифлисъ, 8-го Февраля 1903 года.

Իմ քանկազին հայր
Եթերն ԽԱՍՏՈՎԵԱՆ

Քո ջերմ ցանկութիւնն
էր, որ ես սովորէի իմ
մալբենի լեզուն, որի հա-
մար գու ոչինչ չը խնա-
յեցիր: Ես սովորել եմ և
գիտեմ այժմս:

Կարելի է ցանկացողներ
լինեն, որ իւրեանց հայե-
րէն-մայրէնի լեզուն սո-
վորեն, նրանց համար յօ-
րինեցի այս գերքը—հեշ-
տացնելու նրանց ցանկու-
թիւնը:

Այն վրացի եղբայրնե-
րի համար, որոնք ցան-
կութիւն ունեն սովորե-
լու հայերէն լեզուն, նը-
րանք ևս կարող են սո-
վորել այս գրքի միջոցով:
Ապահով

Բյմո մշտական մամայ
յշշյաման եռաշուածական:

Մենո մեսրուալոց սուրբո-
լո ոչո հռմ մց Մյմելի-
ցլու հյմո գյուղ յնա, հռմ-
լուսատցուսաց Մյն արացյրո
առ Մյուշրց. մց Մյմուսի-
ցլուա դա զուրո ամ յամատ.

Մյումլյա մեսրուալոն
ոչոն հռմ տացուանու և ում-
բյուրո գյուղ յնա Մյուսի-
ցլոն, օմատուցու Մյզագցո-
նց յս լինցնո ցանացու-
ցլուատ մատու սուրբո-
լուսա.

Օմ յահուալո մմատատցու,
հռմլուտաց սուրբուու այցո
Մյուսի-ցլուսա և ումբյուրուս յնո-
սա, օմատաց Մյումլունատ
Մյուսի-ցլու ամ լինցնու եցլ-
մանցլուանցլունուտ.

Մյմլցցնո

ա, լ, գ, դ, ե, զ, է, լ, թ, ժ, ի, լ,
 օ, ծ, ջ, զ, ոյ, օ, յ, յ, ոյ, ա, յ, օ, լ,
 լ, ծ, կ, հ, ձ, զ, մ, լ, ն, շ, ը, ո,
 ե, վ, յ, ձ, մ, լ, ա, ա, բ, թ, մ,
 չ, պ, յ, ս, ս, պ, ա, լ, ց, ւ, փ, ր,
 ի, ձ, չ, հ, լ, յ, թ, հ, յ, յ, ց, յ,

Զայնառուր Տառելիք — իսկիսանի ասօնի
մաշնազոր Ըարդյուն — եթուան ական'նո

w, b, Ȑ, Ȑ, h, no, nu.
v, Ȑv, Ȑ, Ȑ, o, m, Ȑ.

Ծանօթութիւններ — շենիշնվեբի
Ծանօթութիւններ — մասնակիցների

1. სომხური „ა“ ასო ქართულათ ითქმის ორგორუ ქართული „ა“. 2. „ნ“ — რადგანაც ქართულს ენაში არ იპოვება ეს ზემოსხენებული ასო და საჭიროვება მოითხოვს სომხური ენის შესასწავლათ, მაშასადამე უნდა წარმოვსთქვათ ორგორუ ქართული ეს ორი ასო „იე“ ხოლოთ მარტოკ სიტყვის თავში დაიწერება „იე“ სხვა აღადგებში კი „ე“. 3. „ტ“ — ორგორუ ქართული „ე“. 4. „ლ“ — არა ენაში არ იპოვება ხოლოთ ქართულს ენაში ამის მინამდზავსი ხმით არის „ლ“ ასო, ორმელისაც

ხმარობლენენ შველთაგან ქართულს წერილობაში, ხოლოთ
ეხლა ახალ წერილობაში არა ხმარობენ ხშირათა. ეს
ასო ემატება უხმო ასოთი გათავებულ სომხურს სიტ-
ყვას, როცა ვიცით ვიზედაც რომ ვლაპარაკობთ ანუ
რაზედ მაგალითად — **მარტლ** — მარტლ = კაცი, ამთკოლ —
ათორტ = სკამი. კიდენ როცა სიტყვაში ოჩი უხმო ასო
ერთათ შეხვდებიან მაგალ. ფსავ — გნაც = წავიღა; ხო-
ლოთ არ იწერება. მაშინ დაიწერება, როცა სიტყვის
გადატანვა გვინდა ერთი ხაზიდგან მეორე ხაზზედ მაგ. **ჭლ-**
ნავ = გჯ-ნაც; კიდენ რამდენიმე სიტყვის წინ იწერება მაგ.
ლნკერ — ტნკერ = ამხანაგი. **ლნთანხჭ** — ტნტანიქ = ოჯახი.

5. „ի“ հոգառը յարտպությունում է այսպիսի աշխատավորություն, որը կատարելու համար անհնարինակ է:

6. „” და „“ —ითქმიან როგორც ქართული „ო“, ხოლოთ „“ ასო ითქმის როგორც „ვო“ თუ სიტყვა იწყობა ამ ასოთი მაგ. სასქი—ვოსკი—ოქრო; სრუბი—ვორდი—შვილი, ძე. დანარჩენ აღვილებში წარმოითქმის როგორც „ო“, ხოლოთ იწერება „“ და გასარჩევათ „“ „ო“. გან სიტყვის დაწერის დროს ქართულს ენაზედ კარგი იქნება ქართული „ო“ იკითხებოდეს როგორც „“ —ვო, ხოლოთ ამ ნიშნით (‘) კი „ო“ —ო.

7. “—ରୂପକରି ମାରତ୍ତାଳି” 3“

8. „Ե ՀԱ Ե“—եան յրտագ ՀԱ ԵԱՆ ՑԵԿՐՈԵՑԵՍԼՈ
ՀԱՑԵՐՈԾԼՈ ՇԱՀՄՈԱՌՅԹՈՑ ԽՈՑՈՒՅՑ ԵԼ-Կ=ՈՂՅ.

9. „” და „” ასოები ერთად დაწერვით ითქმის როგორც ქართული „πτ—უ“.

10. „ու“ ասու ա-տան, ի-տան, օտյմուս հոգոռկը
„զ“ մացրամ ովյուրյեծ տօտոռնչց մաց. Աստուած—ասტյան=
աստյան=լոյրոտո; Երսւանդ—ոյրյանց=ոյրշանց.

Բաղաձայն տառեր — ուխմօ ասօնի
ծալածաքն տառ՝ յ՛հ — ցեթո՛ օւռ՛նո

Ծանօթութիւն.

შენიშვნა.

1. უხმო ასო „ლ“ სიტყვის ბოლოს იწერება რო-
გორც „ბ“ და წარმოითქმის კი როგორც „ჭ—ფ“ მაგ.
„ოლენ—სურბ—სურფ; სიტყვის შუაში როგორც „ჭ—პ“
მაგ. „ლელაქ—იეღბაძე—იეღბაძე. დანარჩენ ადგილებში
კი თავისი ხმით წარმოითქმის და იწერება თოთხ—

3. "!" ქართულათ "ა"; სიტყვის წინ—როგორც
ქართული ნახევარ ხმიანი „ა“-თ წარმოითქმის მაგ. ას-
ტახეან—დავიტეან; კარილებული დარწევის. სიტყვის
შუაში როგორც „ჩ—ი“ ხოლოთ თქმის დროს წარცუ-
რებით მაგ. საკი—სახლი; ასან—ძარი:

ଓତ୍ତମିଳ ତା ଗାସାର୍କିର୍ଯ୍ୟାତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ମେଲାଇଥିଲାବାନ ଜୀବନଟୁଳାତ ତା-
ନ୍ତରଙ୍ଗିଲ ଫରନ୍ତି ପିଲାଇଲେ ଦ୍ୱାରାକୁଣ୍ଡିତ (୧) ଏବଂ ନିଶାନି.

Հայերէն երկրասովանելուր — սովորութիւնների օրինականի
ձացըրց ոյրկըծառ՝ ծառ՝ ճյուղը — և ոմեցորո ո՞րեմոանո

*ալ, ոլ, եա, եալ, իւ, ւու,
օք, ռք, օյա, օյաք, օզ, զու.*

Վարժութիւն — զասավարցիւեքէիինք — և Ա
զարյուտովն — զասազարչուեցծողութ

II

Աղղ	— անց=ցարո	Էժան	— յյան=օացո
Աշք	— միյ=տզալո	Ըսկեր	— յնցըր=ամեանացո
Բագ	— ծաց=ծացո, յիշո	Ըսծայ	— յնթաթ=ևսինյարո
Բադ	— ծագ=օնցո	Թագ	— տաց=ցարցցոնո
Գետ	— ցցր=մընարց	Թուփ	— տռց=հորցցո
Գործ	— ցորհ՛=սայմց	Ժամ	— ցմ=ցալցուսո
Գու	— լցո=մեն	Ժանդ	— յանց=յանցո
Գուռ	— լցոհր=յարո	Ինձ	— օնձ=մյ
Երբ	— ոյրծ=հոռծուս	Ինչ	— օնհ=րո
Երգ	— ոյրց=սօմլցրո	Լիճ	— լոյժ=բծա
Զոհ	— թոմ=սամլոտո	Լուծ	— լութ=սլոյլո
Զորք	— թորյ=լոաթյարո	Խաչ	— եսի=չցարո
Էշ	— յթ=ցորո	Խոտ	— եռու=ծալօսո

Ծառ — թար՝ = եց
 Ծով թոշ = ծղզա
 Կիր յոր = յօրնո
 Կով յոշ = ժրուես
 Հաւ ձաշ = յատամո
 Հող քող = մոթ
 Զագ սաց = ծարուցո
 Զէթ սցութ = չցութ
 Ղազար ըստար = յածարա
 Ղուկաս լոյսաս = լոյսա
 Ճանճ յանշ = ծանչո
 Ճաշ յաշ = սաճուլո
 Միս մոս = եռհրց
 Մոմ մոմ = սանցուլո
 Յետոյ քյուռա = շյուրց
 Յօնք քոն'յ = թարծո
 Նաւ նաշ = նայո
 Նուռ նոր = ծռություլո
 Շատ մար = ծյցրո
 Շուն մշն = մալլո
 Որբ ործ = օծուլո
 Ոսկի ոսկո = օշիրո
 Չափ հայ = հոմա

Զիր հոր = հորոտ
 Պաս ձաս = մարեցա
 Պատ ձաթ = յըդյուլո
 Զահ չաչ = յալո
 Զուր չուր = թյալո
 Ուետին հըւթոն = հըշինո
 Ուուբէն հըւծյեն = հըշենա
 Սար սար = մտա
 Սիլտ սորտ = ցուլո
 Վանք վանք = մոնասդյրո
 Վէճ վէճ = լազա
 Տիկ տոյք = տոյքո
 Տուն տուն = սաხլո
 Բոպէ ռոպյ = նոմուրո
 Բուս ռոս = ռոսո
 Ցաւ ւազ = տյոզուլո
 Ցուրտ ւորտ = սուրզ
 Փոս դոս = որմո
 Փոր դոր = մուլյուլո
 Քամի յամո = յահո
 Քար յար = յաշ
 Օդ ո՞ւր = ձերո
 Օձ ո՞ւժ = ջցելո

(Երամանածունութիւն) որ II յաստոցունութիւն — ուստի յա
 (Երամանածունութիւն) ուստի յաստոցունութիւն — ուստի յա
 Ժամանակներ — դրուերէրի
 յամանայնյուն — գրայցօցօն
 (Երամանածունութիւն) ուստի յաստոցունութիւն — ուստի յա
 1.

Գարուն — ցարյն = ցածացեցուլո

Ամառ — ամար = հացեցուլո

Աշուն — աշն = մշմուցոմա

Ձմեռ — մմեր = համտարո

2.

Երկուշաբթի — ոյրկյշածուո = ոռկշածատո

Երեքշաբթի — ոյրեյշածուո = սամշածատո

Զորեքշաբթի — հորեյշածուո = ոռտշածատո

Հինգշաբթի — ձոնցշածուո = եղտշածատո

Ուրբաթ — ոյրծատ = ձարասկյցո

Նաբաթ — մածատ = մածատո

Կիւրակի — յոշրակո = յոշրո

Կիւրակնամուտ — յոշրայնամուր = յոշրամալո

3.

Յունվար — քյնյար = օանյարո

Փետրվար — ջյուրհար = տյեհյուրալո

Մարտ — մարտ = մարտո

Ապրիլ — ձիրոլ = ձիրոլո

Մայիս — մայս = մայսո

Յունիս — քյնոս = օյնոս (տոծատցո)

Ցուլիս — քյուլոս = օյլոս (յահատցո)

Օգոստոս—**ա'ցոսթոս**=**ացոսթոս** (մարութանձնություն)
Սեպտեմբեր—**սցէթյմծցր**=**սցէթյմծցր** (ցնցընթացք)
Հոկտեմբեր—**հոկթյմծցր**=**հոկթյմծցր** (լցոնածութացք)
Նոյեմբեր—**նոյեմծցր**=**նոյեմծցր** (ցոռարշանձնութացք)
Դեկտեմբեր—**դեկթյմծցր**=**դեկթյմծցր** (յիսլըս Շոնածութացք)

4.

Ժամամակ—յամանայ=ըրռ
Վայրկեան—զաւըրկյան=թշտո
Բոպէ—հռոპյ=մինոցի
Ժամ—յամ=սատո, յամո
Օր—օ'ր=օլք (օլք և լամբ)
Նաբաթ—Շոბատ=կվորա (կվուճո օլք)
Ամիս—ամոս=տցյ
Տարի—թարո=թյըլոթյան
Դար—դառ=սառկյան (առ թյըլոթյան)

5

Առաւօտ—օր այլոց = գոլոս
Կէսօր—քըսօրին = մշագոլց
Երեկոյ—օյրեցյուղ = սալամոն
Ցերեկ—ցյրեցյ = զլուստ
Գիշեր—ցո՛շեր = լածյ
Կէսդիշեր—քըսցո՛շեր = մշալամյ
Մոլթ—մոլտ = ցնցլոն
Լոյս—լոյս = սոնատլոց.

III — բարեկարգությունների մասին հայոց պատմությունը

Մէկ—մյզ=յհտօ
Երկու—ոյրկց=որո
Երեք—ոյրայշ=սամո
Չորս—հորևս=ոռտօն
Հինգ—ձոնց=եցտօ
Վեց—զըս=յիշեօ
Եօթ—ոյռ'տ=Շզօլո
Ութ—շտ=րցա
Ինն—օնն=ցերա
Տասն—ტասն=ատօ
Տասնեմէկ 1)— ტասնոյզմյզ=ոյրտմյբո
Տասներկու— տասնոյզյրկց=ոռորմյբո
Տասներեք— տասնյհայշ=պամյբո
Տասնչորս— տասնհորևս=ոռոռտմյբո
Տասնհինգ— տասնձոնց=եցտմյբո
Տասնվեց— տասնզըս=տյշմյմյբո
Տասնեօթ— տասնոյռ'տ=Շզօլմյբո
Տասնութ— տասնոյռ=տյրամյբո
Տասնինն— տասնօնն=ցերամյբո
Քառն— յսան=ուրո
Երեսուն— ոյրյայշն=ուրո-լա-ատօ
Քառասուն— յահ'օսյն=որմուրո
Յիսուն— քույն=ոռմուլդաատօ
Կաթսուն— զատսյն=սամուրո

¹⁾ სანდისხან შეიძლება „იეპ“-იც არ დაიწეროს,

Եօթանասուն — օյո՛տաճաշոն = սամուլաատո
 Ութսուն — պատսուն = ոտեմուրո
 Իննսուն — օննելոն = ոտեմուլաատո
 Հարիւր — ձարոզր = սո
 Երկուհարիւր — օյրկոյքձարոզր = որասո
 Երեքհարիւր — օյրեյքձարոզր = սամասո
 Չորսհարիւր — հոռհևտարոզր = ոտեսո
 Հինգհարիւր — ձոնցձարոզր = եղտասո
 Վեցհարիւր — Յըլցձարոզր = յիշտասո
 Եօթհարիւր — օյո՛տձարոզր = Մըութասո
 Ութհարիւր — պատձարոզր = րցասո
 Իննհարիւր — օննձարոզր = լրերասո
 Հազար — ձածար = ատասո
 Երկուհազար — օյրկոյքձածար = որուատասո
 Երեքհազար — օյրեյքձածար = սամուատ . Տ. Տ.
 Չորսհազար — հոռհևտձածար = ոտեսուատասո
 Հինգհազար — ձոնցձածար = եղտուատասո
 Վեցհազար — Յըլցձածար = յիշտուատասո
 Եօթհազար — օյո՛տձածար = Մըութուատասո
 Ութհազար — պատձածար = րցատասո
 Իննհազար — օննձածար = լրերատասո
 Տասհազար — բասէծածար = ատուատասո
 Յիսունհազար — քոսոյնձածար = որմուլաատուատասո
 Հարիւրհազար — ձարոզրձածար = սուատասո
 Միլիոն — մոլլոոռ'ն = մոլոոռն

IV

Դասական համարակի — կղատուի թվա
 Ծասայան ձամարանի — յլուսուրո տվու

Առաջին — առ՝ աջոն = ձորչզելո
 Երկրորդ — օյրկորորգ = մյօրոյ
 Երրորդ — օյրորորգ = մյօսամյ
 Չորրորդ — հոռորորգ = մյօտեյ
 Հինգերորդ — ձոնցյօրորգ = մյօյոյ
 Վեցերորդ — Յըլցյօրորգ = մյօյվայ
 Եօթներորդ — օյո՛տյօրորգ = մյօյվոյ
 Ութերորդ — պատյօրորգ = մյօրչյ
 Իններորդ — օննյօրորգ = մյօլրոյ
 Տասներորդ — բասնյօրորգ = մյօտյ
 Տասնմէկերորդ — բասնմէյօրորգ = մյօտյրոմյէրյ
 Տասներկուերորդ — բասնյօրկոյօրորգ = մյօտուրմյէրյ
 Տասներեքերորդ — բասնյօրյէյօրորգ = մյօլրամյէրյ
 Տասնչորսերորդ — բասնհօրսյօրորգ = մյօտութմյէրյ
 Տասնիններորդ — բասնիննյօրորգ = մյօլրամյէրյ
 Քասաներորդ — յիսանյօրորգ = մյօույ
 Երեսներորդ — օյրեսնյօրորգ = մյօուլաայ
 Քառասներորդ — յահ՝ անյօրորգ = մյօռմույ
 Յիսներորդ — քոսոյնյօրորգ = մյօռմուլաայ
 Իննսներորդ — օնննյօրորգ = մյօտեմուլաայ
 Հարիւրերորդ — ձարոզրյօրորգ = մյօսե
 Հազարերորդ — ձածարյօրորգ = մյօտասյ

2.

Կէս— յցե=նաեցարօ
Քառորդ— յար՝ տռօ=մցոտեցեցօ
Մէկերորդ— մցայրործ=յրտոմցեսամցեցօ
Մէկհինգերորդ— մցյէնցըրործ=յրտոմցեսամցեցօ
Մէկտասներորդ— մցյէնցըրործ=յրտոմցետեցօ
Տասնեակ— բաւեց=առօ (բաւեց)

Sosler — դղեսասծառվերի, **ումբերի**
Ըոնցը — ջղյակածրագրություններ, **ումբուճ-**

Նոր տարի — նոր ըարություն = օստլու նյութագութեամբ
Ծնունդ — թնդնդ = մոծա, զածալցած
Մկրտչութիւն — մշակութուզն = նատլու լցօծ
Քրօհնէնք — չհռ' հնեցն յի = թյառ-յուրտեցա
Տեառնընդառաջ — թյառնդնդարաջ = մոցըցի պատճեամբ
Բուն բարեկենդան — ծան ծարուցն յան = ըստ ալցի լամբ
Աւետումն — ազգութեան = եարց ծան
Մաղկազարդ — ինձուածարութ = ծնոծա
Հատիկ — ծարուց = ծանըցի
Յարութիւն — քարութուզն = ալս լցողած
Ամբարձումն — քամիահություն = ամառուցի
Ողեգալաւսար — քո զայտալութ = սուլու թմոն մոռցենա
Այցառակերպութիւն — զաքիար ազրակութիւն { ոյրու արդավառ — զարուցար.

Մեռելորհնէնք — մյր՝ յլո՞րհնենք
Գերեզմանօրհնէնք — ցյրյիմանո՞րհնենք = { կը լորեծ ա ճյ
Սատլացը օ և կայրութեցա
Պաս — ձաս = մարեցա
Ուտիս — ցըրտ = եսնօլո
Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց — յիշութոս քարյազ ո մյ-
[հ՝ յլուց = յիշութց ա լութոց մ կը լորեծ տուա
Օրհնեալ է յարութիւն Քրիստոսի — ուրանց յալ յ քարյ-
[տուան յիշութոսո = յուրաւեցուան ա հս ա լութոց մա յիշութց ս

Մետաղներ եւ համեր—մետաղերի դս մաղթերի
մը բալներ օյզ ձանջեր —մը բալոյն ձանջեր օյզ մաղթերի

Առկի—ուսցություն
Արծաթ—արդյատ=ցըրպելո
Պղնձ—ձղոնձ=սձոլցենձ
Երկաթ—ոյրշատ=հյոնձ
Արծիճ—արշոյժ=Ծյզոճ
Կլէկ—կլոյժ=կալո
Քար—քար=քար
Քուքուրդ—քուքուրդ=ցագործո
Կիր—կոր=կորո
Կաւիճ—կազոյժ=ցարոյժ (Թյոլո)
Աւազ—ազաթ=քազիթ
Ապակի—աձայու=մոյթ
Ալմազ—ալմաթ=ալմաթ

VII

Կենդանիներ — սիրուտն՝ վերի
Ֆըճճանցը — Յուղացը Յուղացը

ቴቅና—ጠቅና—ከፋይ

Կով—Հազ=Ժռանի

የመጀት—ጋዢዎች = አዲስ

24—do—36050

Քուրակ - մտնա -

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସନ୍ ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ

ქაუნ-არ-ნ-3-5

$\delta = \sqrt{m} - m$

ନେତ୍ରବିଦ୍ୟା ମାତ୍ରାକୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ

Հորթ—Յոհան—Է

ବ୍ୟାକ୍—**କ୍ଷେତ୍ର**—**ଦେଶ**—**ଜଗନ୍ମହାର**—**ପାତ୍ର**—**ବ୍ୟାକ୍**

— କାନ୍ତୁ = କାନ୍ତା

Եպահանձնութեան բարեկարգութեան մասին

Հայութիւն - Տառական մաս

ପାତ୍ରମାନ—**ବିଜୟ**—**କାଳି**

— 8 —

— ପ୍ରମତ୍ତା କଲେଗି

වෙළඳ. රාජ්‍යාච්ච සැමසුන

Փիղ — ցուզ = սձուլու
Վագր — ցագր = ց ցեցո
Առիծ — ահ ովթ = լամօն = ծառակ — մայսան
Եղիշըու — ուժաշերջ = շրջմո
Արջ — ահջ = լատոց

Թոշուններ — փրիմվելերի
տհ-հանճը — ցրոնցը

Արծիւ—առնոց=առնոց
 Ուրսուր—ուրսուր=ցերա
 Բազէ—ծանց=շորո
 Կաչաղակ—քահաճակ=քահաճակ, ջագարա
 Դեղձանիկ—օյլաճանոց=օյլաճանո
 Սոխակ—սոխակ=ծովածուլո
 Ծիտ—წոթ | ինութ
 Ճնճղուկ—շնչղուկ | ինութ
 Ծիծեռնակ—წոթյունակ=մյուսիսալո
 Կոռունկ—յուրունկ=յուրուն
 Աղաւնի—օղացնո=մբուրդո
 Սիրամարգ—սօրամարգ=ցարնշեցանցո
 Զալլամն—ջագլամն=սօրայլըմա
 Ագուտ—ացրաց=պարզու
 Բու, բուէճ—ծոյ, ծոյցի=ծոյ
 Հնդկահաւ—հնդկահաւ=հնդկահաւ
 Սագ—սաց=ծացո
 Բագ—ծագ=օնցո
 Հաւ—ծաշ=յատամո
 Արաղաղ—օյալոց=մամալո

Վառիկ — զար՝ ոյ = զարօս, ֆոթոլու = տառ — բար
ծուտ — վար = ծարդը ցոյ
Ֆասիան — ֆասօն = եռեռօն
Թիթեռ — տուղր = քըզըլու

IX

Զկմնր — թէվզէրի
Ժյնը — տցչնցնո

Կէտ — զէթ = զոթո, զըշան
Կոկորդիլոս — զոյորդոլոս = զոյորդոլոս
Օրագուլ — ո՛րացշուլ = որացշուլ
Փալլունակ — զավլունակ = յանաց
Զմոսան — հմոսան = տահոտո
Իշխան — ո՛նեան = ո՛նեան
Գեղարքունի — զըլուրիշնո = զըլուրիշնո
Լոքո — լոռ՝ յո՛ = լոռյո
Զուրկել — նշրկըլու = նշրկըլո
Զանառ — չանառ = յանառո
Ողնաջիւ — ոլնաջոլ = յըլու

X այսօքանութեաց = յիշապափ
Սողուններ, միջասներ եւ զեռուններ = մցուրաւնի,
Տողունցը, մօջարնցը ոյզ նցր սննցը — մցուրացն,
Քվեշևառուննի դա մժերնի
յցը Շմժրոմնո დա մցյընո

Օձ — ո՛ճ = զըլու
Գորտ — ցորդ = ծապապո
Կրիտ — յրու = յու
Դոդու — գո՛դո՛ն = չոչու
Լորտուկ — լորդուց = զըլուկցըրա
Տզրուկ — ընհրայ = նշրհելու
Մողէս — մողյե = եցլուկո
Խեցգետին — եցլուրուն = յոգորհեալո
Կարիճ — յարով = մորոյըլո
Ճիճու — յովու = յու
Անձրեալին ճիճու — անձրոյըզառն յովու = յուպըլո
Ճանճ — յանճ = ծունճ
Սարդ — սարդ = զըլոյյարա յուա, ծածայուա
Մեղու — մեղու
Մեղրաճանճ — մեղրոյայուն | յուտյարո
Մոծակ — մոժայ = յոլու
Մորեխ — մորյե = յալոս
Ճպուռ — յէպուր = յորոյինօ
Մըջիւն — մըջոյն = յոյան յըլու
Ճեց — լուց = իրիոլո
Որթ — որտ = մարլո
Լու — լու = հինուլո
Ոչիլ — ոչոլ = Ծոլո

Փալտողիւ - ցաւը թոշակուր = ծաղլոն չո.
Անիծ - անոթ = թուլո

XI

XI

Ծառեր — լիէկըի
Ծառցը — եղբօ

Կաղնի - յալնո = մցես
Աճառի - պարունո = վաճառքարո
Բարդի - ծարկուն = արյուս, եց
Ուռենի - շրջենո = յերշո
Թթենի - տաշնո = տաշտուս եց
Բալի - ծալուն = ծալուս եց
Խնձորենի - ենձորշենո = զաթլուս եց
Տանձենի - ըանցենո = ևելլուս եց
Նոնենի - նռնցենո = ծառությունուս եց
Նորենի - մլուրշենո = ըսցեմլուս եց
Սերգելենի - սըրջոցըլցենո = յամթուս եց
Նշենի - նշենո = նշանուս եց
Թուփ - տպություն = հորցազո, ծաղիչո

XII

Պատղեներ — խիշեուղորս
ՅՇԱԾՆՅՐ — եօլցցողած

Կիտրոն - յութհոն = լոմոնո
Փորտուկալ - ցորեթյուցալ = ազյունո

Խաղող — եալող = պյործցնո
Թութ — տցուտ = տցուտա
Բալ — ծալ = ծալութիւն
Կերաս — կը հաս = ալլուծալութիւն
Դեղձ — դըղճ = արամի
Նագանակ — նագանայ = նագանութիւն
Խնձօր — ենձօր = զամութիւն
Տանձ — բանձ = ենթալութուն
Սերգեկլ — սըրցութիւն
Թուզ — տցին = լցուցութիւն
Նուշ — նոյն = նոյնութիւն
Ելոր — մլոր = ըսկալութիւն
Ըսկոյզ — չնյութ = յակալութիւն
Հոն — չոն = չցոնցութիւն
Մորի — մորութիւն
Զմեռութ — մմեռութիւն
Սեխ — սըխ = նըխութիւն
Ֆիրանի — ֆորանութիւն
Գարգառ — ցարցառ = ցարցութիւն
Վարունգ — ցարունց = յ ցարութիւն
Զամի, — համին = համութիւն

XIII

Բանցարեղեն — բասթեովի
ծառչարյղեն — ծութեղով

Գետնախնձոր—ցցին ճեմոր=մօթացա՛լու, զարդու-
թաղըշան—ծալրջան=ծալրոջանո [Հոլով

Սոխ—սոხ=եածցո
 Սիտոր—սեւոր=նոռհո
 Սիսեռ—սուսեր=սոսորո, մշեցոր=յած=յար
 Բակլայ—ձայլաք=ձայլա, ցրհցոր=սադմ
 Սունկ—սոյնք=սոյոր
 Շաղգամ—Շաղգամ=տաղգամո
 Ճակնդեղ—քայնդըլ=քարեսլո
 Բողկ—ծողյ=ծողոյո
 Բոխ—ծոხ=յարէցըրո
 Տաքդեղ—Ծայդըլ=Քոթայա
 Գազար—ցածար=Եցայոլո
 Լոբի—լոնծո=լոնծո
 Ոսպ—ուսձ=ուսձո, ցուլուսձոր
 Կաղամբ—յարամծ=յամծումո
 Դդում—օդում=ցոցհա, յաճո
 Թթթնջուկ—տրոնչչոյ=մյանց
 Պղպեղ—ձլզըլ=ձլոլձոլո
 Ծնալէկ—թնածյ=սաթալուրո
 Եգիպտացորէն—օցանքալորժն=սոմոնցո
 Կանաչեղէն—յանհըլյն=Եցանոլյուլո
 Համեմ, գինձ—ձամբ, ցոնճ=յոհճունճուն

XIV

Խաղիկներ — ղ'վավիլէռի
 Ծալոյնցր — ցազոլյուլո

Յասմիկ—քամոյ=օսամանո
 Նուշան—ՇոյՇան=ՇրոՇանո

Մանկակ—մանշայ=օա
 Մեխակ—մյեայ=մօხայո
 Վարդ—ցարօ=ցարօ
 Խաշխաշ—եաՇեաՇ=եաՇեաՇո
 Կակաչ—յայահ=յայահո
 Նարգիզ—նարցօն=նարցօնո
 Արևածաղիկ—արոյցաթալոյ=մնօս մշարութա, սըմոհյա

XV

Երկրագործական գործիքներ—Խվճարեսլիս իարադէրի
 օյրյացորհնայան ցործնյոյներ—Եցնա - տցեզոս օահողցօն

Գութան — ցյուտան=ցյուտանո
 Արօր — օրո՞ր=Յաტարա ցյուտանո
 Մանգաղ — մանցաղ=նամցաղո
 Գերանդի — ցրհանցո=ցըլո
 Տրմուղի — Ծրմուղօ } ցուցեն
 Փոցխի — ցուցեն
 Բահ — ծած=ծարո
 Ցաքան — ցայն=ցարւեն
 Թի, թիակ — տո, տույ=նոհածո
 Սալլ — սաւլո=ցրյմո
 Լուծ — լուժ=ցըլցոն
 Մուրճ — մյուճ=հայշին
 Ցից — ցուց=մարցոլո
 Սղոց — սղոց=եցրեն

XVI

Աւտելիք և խուլելիք — սամանելի դասասմելի
շնորհ ոչ եց եցլոյք — ես մշյլոյք
Հաց — ձաւ = ձյրո
Պանիր — ծանրություն = բոցած = բիրյալ
Միս — մուս = եռարկուու
Իւղ — ոչը = յրծո
Կարաք — յարայ = յարայո
Մանանեխ — ծանճեթ = եռարձալո, ցարհուա
Մածուն — մանուն = մանուն
Խորոված — եռարուած = միջագո
Յորէն — պորյեն = եռարձալո
Գարի — ցարո = յերո
Հատիկ — ձաւոյ = մարսալո
Բիրինձ — ծանճ = ծանճչո
Պաքսիմատ — ձայնօմաթ = սցեարո
Գինի — ցնոն = լցոնո
Չուր — չշր = թյալո
Օլի — ուրո = արացո
Քացախ — յացած = մարություն = մացած
Կաթ — յառ = հաց
Թէլ — ուցած = հառ
Եաքար — մայար = մայար
Խաչ, արգանակ — եա՛՛, արցանայ = սցոցո, թյենո
Սուրճ — սցոցո
Դահուէ — լոձոյք } յացած = սորճ = բորի

XVII

Հազուս — սամիսամոսի
Յացունի — բանօսամոսո

Վարտիկ, շարվար — զարույ, ֆարզար = ֆալզարո
Բաճկոնակ — ծայկոնայ = յուլյուրո
Բաճկոն — ծայկոն = եյրուսույո, ծոճչայո
Ջուխա — իսյես = հօխես
Արխալուլ — արխալուլ = արխալուլեն
Գլխարկ, գլակ — ցլեսարկ, ցլայ = մլուսաձա, յուլո
Գուլապ — ցլուզա = վոնճա, իսլոյժուս
Շապիկ — մածոյ = ձերանցո
Ոնդրավարտիկ — օնդրազարույ = ձերանցուս ամեանաձո
Ունաման — ունաման = ոյցետ սացմյունո; իյմիս, թալա,
իշուլա

Կոշիկ — յո՛՛մայ = ձոլսաձուշյո
Կրկնակօշիկ — յորինայո՛՛մոյ = յալուշո
Վերնազգեստ — զյըրնանցցըւր = ձալուր
Նըրջազգեստ — մրջանցցըւր = ոյնձյա, յաձա
Գոտիկ — ցուրոյ = յամարո
Չեռնոց — մյո՛՛նուր = ցյըրհանցույո, տատժանո
Տըրեխներ — ըրյեներ = յալումնցո
Եափունչի — ոյագունչյո = նաձալո
Բաշլուլ — ծանլուլ = յաձալուն
Խասչոր — եանթոր = ձարյանցուն յաձա
Երեսորբիչ — ոյրյեսահօիի = ձորսանցո
Թաշկինակ — ոամյոնայ = եյլսաեռուո
Գրպան — ցրձան = չոծյ
Կոճակ — յոշայ = լոլուն

Մկրտչ—մյուս=մարդուցնո
 Թել—ոցլ=օգու
 Ասել—սըռ=նըմսո
 Քորոց—յուրուց=յօնծուտացո
 Մատանի—մարտուց=ծցքցնո
 Մանեակ—մանցայ=սապցցրո
 Օղեր—ո՛ւրց=սապցցրծո
 Ապարանջան—աձարանչան=ձրանլցուո, սամաչց
 Ժամացոց—շամաւրուց=սատո
 Շղթայ—Շլտառ=սցյոհից, չոնչոլո, չափո
 Մախմուր—մաթուր=եազերճո
 Քաթան—յատօն=գոլոտ
 Հովանոց—Յոցանուց=յորհա
 Անձրեսեակալ—անձրոյցայալ=սաթցոմարո
 Արեսեակալ—արոյցայալ=սամիցցրո
 Լէհէբ—լոյժցծ
 Եօրդան—օռ'հրճան } սածանո
 Վերմակ—զերմայ
 Դոշակ—Ըո՛մայ=լոյմայո, նաձալո
 Սաւան—սազան=իարսացո, ներթան
 Բարձ—ծարծ=ծալունո
 Բարձակալ—ծարծայալ=մուտայո
 Անկողին—անկողոն=լուցոնո, յըշմացցո

XVIII

Տան մասեր եւ կահիկարասիի = սախիս նաժիշերի
 Ծան մասեր ոյզ յաձյարասոյ = սաելու նաֆոլցի
 դա դաշեհովերա
 Ծան ազցայուղնո

Տուն—Ծոյն=սաելու
 Սանդուղք—սան Ծոյնյ=քոծց
 Պատշգամ—ձար Ցցամ=ձալոյոն
 Գաւիթ—ցազոտ=ցիոն
 Նախասենեակ—նաხասենյայ=յարութորո, Ծյրեցանո
 Սենեակ—Սյենյայ=ոտան
 Դահլիճ—օձանոյ=օձանձոն, նալո
 Հիւրասենեակ—Հոյրասենյայ=սաս Ծոյնիո ոտան
 Ճաշարան—Ճաշարան=սասագոլոտ ոտան
 Ննջարան—ննջարան=սաթոլո ոտան
 Գրասենեակ—գրասենյայ=սաթյորո ոտան
 Խոհանոց—Եռձանուց=սամիարցուլո
 Ախոռ—ախոռ } ծուսցու
 Գոմ—շոմ
 Կտոռու, տանիք—յուրու, Ծանոյ=ծանո, յուրու
 Պատ—ձար=յուցու
 Լուսամուտ—լոյսամոյր } լոյնչարա
 Պատուհան—ձարյան } լոյնչարա
 Գուռ—Ծոյր=յարցին
 Վառարան—յարահան=ծոյսարո, յոյին
 Պահարան—ձաձահան=յանչոնա, Շյագո
 Յատակ—յարայ=յարայո, Յոլո
 Արաստաղ—արասըրալ=յերո, լոսթո

Բանալի — ծանալու = ցասալցեց
 Կողպէք — յոլքեյ = յոլութ
 Սեղան — սըդան = մագրդա, սրոլո
 Աժոռ — տոռհ = մշրեն, սկամ
 Հայելի — ձաքըլու = սարկյ
 Գրքակալ — ջրիշակալ = տարուանո, սաթիցն, յուայրից
 Գրասեղան — շրասըլան = սաթիրո սրոլո
 Կրակարան — շրակարան = սացը պելլուրո
 Ինքնայեռ — օճյնաքըր՝ }
 Հեշտայեռ — չը թրաքըր } սամուզարո
 Մահակալ — մահքակալ = յրազարո
 Թէյաման — ուղաման = իսազանո
 Սրճաման — սրճաման = յազադանո
 Բաժակ — ծայսկ = սթօյանո, հշումկա, քոյք
 Բաժակակալ — իսաւ ուղից մո, նալնայի
 Մատուցարան — մատուցարան = ձուղնուսո, Ծածակ
 Կաթնաման — յատնաման = սարմեց
 Սկաւարակ — սկազարակ = ծալոց
 Սկուտեղ — սկուտեղ = սոնո
 Սփոռ — սփոռուց = սպոր
 Անձեռոցիկ — անձեռուց = սալուցքի
 Շաքարաման — Շաքարաման = սաՇաքրյ
 Պատառաքաղ — ձաթոր օյալ = ձանա իսնցալո
 Դանակ — ձանակ = ձանա
 Ափսէ — օյտք = ուղից
 Պնակ — ձնակ = տասո, չամո
 Համան — չհաման = ցրագունքա, եղուածա, քոյլո
 Գլամալ — ցլամալ = յուղունքո, եղուածա, քոյլո
 Երեխ — յերեխ = իսմիս, յուցեցո
 Երշ — շոյ = ծուղունու

Տակառ — ժակառ = ծորիկա ուժ = ծորոց — մայմի
 Տիկ — ըով = ըովո ուժութեանուն = իւսիսու
 Տկնոր — ըկնոր = ըովիկնոր թու = մնուս — յանու
 Աղաման — աղաման = սամահուլց = հոցու — նորա
 Խորաման — եռհաման = մատլածա
 Խցան — եցան = ձիռնձյա
 Մոմ — մոմ = սանտյոլո
 Մոմակալ — մոմակալ = մանճանո
 Լուցկի — լուցկո = լումիլումա, սձոհիկ
 Աւել — օզյոլ = ցուցեօ
 Ածուխ — օչյու } նաշուրո
 Գորձի — ցորձունո
 Պղինձ — ձնունձ = սձուլցնո, յցածունութիւ
 Կաթսալ — յատսալ = յցածո
 Սափոռ — սափոռ = յցեցրո, յուլա, հացո, յուկա
 Տաշտ — ըա՛շտ = յարկուլո, ըա՛շտունու
 Մաղ — մաղ = սացրո, սամրէուլո, եսալո
 Կճուճ — յիւճ = յուլա, յուտանո
 Կարպետ — յարկեր = յարձակո
 Սնդուկ — ենդոյ = ֆանդոյո
 Լապտեր — լապթյոր = յանարո, լամբա
 Ունելիք — յնելոյի = մանո, սակյու
 Ծածկոց — յա՛շյոց = սածուրացո, զածածուրո
 Չագար — մագար = մածո
 Ցնցուղ — ցնցուղ = սարցյացո
 Փլաւքամիչ — ցլաւզեմոհ = ուղթուալոնցո, ցլաւզունունո
 Պատրոյդ — ձաթրուց = ձաթրույի, ցուլուա
 Հաւանք — ձազանք = ցանցուածո, հուզոնո, ցուլո
 Փայտ — ցաքը = յցիչ

Գերան—ցըրան=Ծովուս Եց
Մոխիր—մռենոր=նացարո
Թամբ—տամծ=շնացորո
Լագամ—լագամ=լագամո
Սանձ—սանձ=ալզորո

XIX

Մարդ — կացի
մարդ — կացո

Տղամարդ—Ծղամարդ=կացո, մահակացո, զայգացո
կին, կինարմատ—կոճ, կոնարմաթ=լցուցացո
Հայր—հաքր=մամա
Մայր—մաքր=լցուց
Քոյլ—յուքր=լց
Եղբայր—ոյլընօքր=մմա
Որդի—որդո=շցոլո
Զաւակ—ზազայ=շցոլո, ցյ
Աղիկ—օղչոյ=յալո
Տղայ—Ծղաք=զայո
Երեխայ—ոյրեხաք=յմաֆցոլո
Մանուկ—մանցյ=յմաֆցոլո (7 թլամճոն)
Պատանի—პարանո=զայո (12 թլամճոն)
Երիտասարդ—ոյրութասարդ=ածալցաթօս (18 թլամ.)
Չափահաս—հայտած=ձասայմուսուլո, Շշակացո
Ծերունի—Ծյրունո=մռենուրո կացո
Պառաւ—პարուզ=ծցծցրո լցուցացո
Հօրեղբայր—Հորեղլծօքր=մամուցնոտ
Մօրեղբայր—մո'րեղլծօքր=լցուցնոտ } ծոս

Հօրաքոյլր—Հորեյշուր=մամուց
Մօրաքոյլր—մո'րեյշուր=լցուց
Պապ—პապ=პապա
Տատ, նանի—Ռաტ, նանո=լուցուց, ծցծցրո
Հօրեղբօրորդի—Հոր'հյըլծօ՛հորելուր=ծոս Շցոլո
Մօրեղբօրորդի—մո'րեյլծօ՛հորելուր=ծոս Շցոլո
Եղբօրորդի—յըլծօ՛հորելուր=ծոս Շցոլո
Քրօջորդի—յիրո՛շորելուր=լցուց
Որբեալրի—ոհծոյցաքրուր=յցրոցո
Որբ—ոհծ=ոծոլո
Խեղճ—եցլժ=սաֆցալո
Աղքատ—աղքաթ=տեռցարո, Տաֆցալո
Զքաւոր—իյցազոր=յյոնցելո
Քահանայ, երէց—յաձանաք ոյրեց=մլցլցոլո, Ելցուրո
Փեսայ—ցյեսաւ=սոնց
Հարս—հարս=հմծոլո
Սկեսուռ—սկյեսուռ=լցուցամտոլո
Սկեսառ—սկյեսառ=մամամտոլո
Տեգր—Ծյցր=մանլո
Տեգորկին—Ծյցորկոն=մանլուս Կոլո
Տալ—Ռալ=մուլո
Զոքանչ—Ցոյքանի=սուցուցրո
Անեռ—անցր=սոմամռո
Փեսացու—ցյեսացյ=սասոնո
Հարսնացու—հարսնացյ=սահմոլո
Նշանդրէք—նՇանդրէյ=նոՇնօծա
Հալաւօրհնէնք—հալուշո՛հնէնյ=հալուզուս, չցրուս
Պասկ—ձևաց=չցրուս Շյրո
Հարսանիք—հարսանոյ=յորդոնցօծա

XX ~~bond = add res - mind~~

Մարդու մարմնի մասերը — կացիս սխեռջիս համիլեքի
թարգու թարմոն թաշրջ — յազուս և տցուլուս ճաֆոլցօն

Մարմին—մարմոն=սեղուլո, ըանո—մայդան
կաշի—քանօ=Ծցազո
Ուկոր—ռայում=ծցալո
Ուղեղ—Շղեղ=Ծցոնո
Մազ—մաթ=տմա
Գանգ—գանց=ցանցը
Գլուխ—ցլուխ=տաշո
Երես—ոյժոց=ձորոհոսաեց, ձօրո
Ճակատ—քայր=Մշտելո
Յօնք, յօնքեր—օռ'նյ քո'նյըր=Շարծօ, Շարծցօցօ
Աչք, աչքեր—աჩք, ափյըր=ովալո, ովալցօցօ

Արտևանունք — արմագանցի թամբո գլուխ
Այս, թուշ — աճը, ժամանակը — գոյաց
Քիթ — վայր — պեղումը, ռայտ — սպանաս դոփ
Նրմունք — մատունի թագավորութիւնը — մշտ — խման
Բերան — ծյան ծանութեացքը — համարութիւնը
Ատամ, ատամներ — սրամ, արամեռ զնոլու, զնոլուց
Ականջ — այանչ պարագաները ու օրու այսուհետ
Բիբ — ծոծ զայտը տալու ամառանու ծառու
Բեխեր — ծյեր պարագաները պարագաները
Միլունք — մորունք վայրութեացքը ծառու մայութիւնը
Ծնութ — վնութ նոյզու, զնաւահան զնութիւնը
Լսդերք — լոնցութ լոնցութեացքը զնութիւնը
Լեզու — լոյնու յենա լուսաւութ պարագաները
Քիմք, դամաղ — յոմիք, օճառ սակա պարագաները
Ծնչափող — ծնիափողը պարագաները զնութիւնը
Կոկորդ — կոյութը պարագաները մասնաւութիւնը
Վկիք — զոթ պարագաները կուսերութ պարագաները
Պարանոց — ձարանու պարագաները լուսաւութիւնը
Ծոծրակ — վորթակ պարագաները բարձրութիւնը
Ուս — յուս մեսարութ բարձրութիւնը
Իրան — օրան թագավորութիւնը պարագաները
Ողնաշաբ — օրնամար եցրեցմանու, անու վայլու մասնաւութիւնը
Զեռք — մարդ եցրեցմանու վայլու մասնաւութիւնը
Բոռնեք — ծռ սնութիւնը մասնաւութիւնը
Բուռ — ծոյր մասնաւութիւնը

Մէջք—մցայ=նցլո ծուցիցուո—գամուստոյ
կուրծք—շուրջյ=մցրուո ըստ—շաբ այս
Փոր, ստամոքս—ողոր, Տրամոյե=մշուցոյի
Ծունկ—Շոնյ=մշելոյ =մշուրոն—գամուից
Ոտներ—ռունյր=ոյցեցօն=մահց—մասդի մաս
Ազդր—օնձր=տցծո թուր—դամաստու, մասու
Սիրտ—երժո=կոշո, ցուլո=ջանցո—ցամու
Զիդ—ջոլ=մարլոցո անցուցո անցուցո—նոճ+դի
Ծիծ—՛նի=մշու հովուցոյցո=ուցօք—դամաս
Արիւն—արօշն=սուելոյ թ=բուրու—դասդ
Թոք, թոքեր—տոյ, տոյյեր=ցոլուցո, ցոլուցոց
Երիկամունք—ոյրոյամշոյ=տօրնյմցլո, գարու
Լեղի—լցոլո=նալցուցա մց=ցմցո—արմ
Լեարդ—լցարդ=լցոմլոտից—բանար, ցնոյ
Ազիք—ալոյ=նաֆլցո, նցլցօն=բանար
Զաւակատուն—նազարյոն=սանցուոնուն
Փայծաղ—ցածից=ցոնիցլո, յլցնու,
Թոռք—ույյ=նյրնցո, ցոյրոտեօ
Քրտինք—յրունյ=ոցլո
Արցունք—արցոյնյ
Արտասունք—արցասոյնյ } ըրյմլո

XXI

Զգայարաններ—գրձնորիքի
նցածարանյնյր —ցրմնօցցօն

Տեսանելիք—ըցսանյլոյ=մեցոցցոն
Լսելիք—լոյցլոյ=մեմբնյլոն

Հոտոսելիք—Յուրուցոյ=յնուց
Ճաշակելիք—յա՛նայցլոյ=ցմոցնցօն
Շոշափելիք—Շո՛նայցլոյ=Շեցօն

XXII

Մարմնու պակաստորիններ—սիսկոյիս նակիերուշէրա
մարմնոյ ձայսուոչներ—սեյսլուս նայլցնուցնեա

Կոյր—յուր=ծրմա

Կաղ—կալ { կոյլո

Չոլախ—իռլոս } կոյլո

Խուլ—եղլո=յրոյ

Համր—չամր=մշնչո, յյենո

Սապատուղի—սաձարուցո=յունոանո

Նլդիկ—Շլուցոյ=յլամո

Կարճատես—յարկարուցո=ծյուրո, մոյլց մեցցուցո

Տգեղ—Ծյցլ=ցոնչո, մահոնչո

Քաշալ—յահալո=յահալո

Չեչոտ—հյիուր=հոյուրո, օայնցուունո

XXIII

Մարդու յասկուրիններ—կացիս թվիսէրա
մարդոյ քարյուտոչներ—յացու տցուցնեա

Ծուլութիւն—Շուլուտոչն=նարմացոն

Աշխատասիրութիւն—ա՛թեարասորուտոչն=ծյցուոն

Հպարտութիւն — քեարդոյտովն = ամեարկազն ռծասուած
 Խոնարհութիւն — եռնօրհցուովն { վաշուած — գլուխած
 Հեզութիւն — ձենցուովն = եռցիւած { տացմօձաձլոծ
 Կեղծաւութիւն — զելինարուովն = արկորոծ
 Երկուերեսանի — օյրկոյրեցանո = ռհաճոր
 Ցիմարութիւն — քմարոյտովն = լեցայենօծ, Ծուրոցօծ
 Խելօքութիւն — եցլո՛յուովն = զեցօնօծ
 Համբերութիւն — չամեցրոյտովն = մռամնօնօծ
 Անհամբերութիւն — անչամեցրոյտովն = մռայտմենլոծ
 Բարկութիւն — ծարյուովն = ցաշազրեծ
 Նախանձ — ճախճ = Շյրո
 Որկրամոլութիւն — ռհցրամռուոյտովն = զըմյուլոծ
 Խորամանկութիւն — եռհաման զյուովն = Շմայոծ
 Գաղտնապահութիւն — ցալցնաձակոյտովն = սանդոյմռու
 Արդարութիւն — արդարոյտովն = Շմոն Շյնաեցա
 Ստախոսութիւն — սըած՝ սյուովն = Ըպյոլուս տյմյոլոծ
 Ընկերսիրութիւն — ջնյոցըսորոյտովն = ամեանցուս մռպարոյ-
 լոծ
 Հայրենասիրութիւն — քաշընասորոյտովն = ամ՛տօձլուս մռ-
 պարոյլոծ
 Ազգասիրութիւն — անցասորոյտովն = ցարուս մռպարոյլոծ
 Որդեսիրութիւն — ռհցըսորոյտովն = Շցուլուս մռպարոյ-
 լոծ
 Կռուասիրութիւն — յր՝ յասորոյտովն = հեղծուս մռպարոյ-
 լոծ
 Խաղաղասիրութիւն — եռալուսորոյտովն = մ՛շցուլուս մռ-
 պարոյլոծ
 Կատակ — յանակ { մասեարուած, ուղարկուած
 Հանաք — չան = եցըլո
 Վերք — ցըրք = օրէս մեցուու = մնարու
 Ծաղիկ — Շոլոյ = պացոլու ու ուցու = յարաւ
 Կարմրուկ — յարմրոյ = Շուշլու մաներու
 Ելունդ — օյլունդ = մուժիկու յացանաներու մանաւան
 Կոձիկ — յամօծ = մըշքյեն
 Խուլ — եցլու = չորյոցալո
 Կարմիր քամի — յարմուր յամու = Շուշլու յարո
 Յոդացաւ — քուալազ = Ծյեզա
 Զելմ — չըրմ = լեցլու
 Տաքութիւն — ըայուովն = սուկե
 Պող — լուռ = լոյն
 Ա. չք — սիյ = տցալո
 Սիրտը գնաւ — սօրու ցնալու = ցուլուս ֆաւլո
 Ընդնաւութիւն — ջնցնայորոյտովն = ծնյաւ, ցուլու
 կրու

Ժուրութիւն { մընուրթօսով = մայելունացյուն Ք
 Հարբութիւն { մընութօմու = մայելունայուն
 Ժուրոյցըլութ = մընութօմու = մայելունացյուն
 Հիւանդութիւններ — ավարսինովորա
 Յուզանդոյտովներ = ացատմյուղոծ
 Ծըրիմութ = ոչմօցու = յամաւառ
 Հիւանդ — չոյցանդ = ացատմյուղոծ
 Հարբութիւն — յարծութեած = սյուրու
 Հազ — յանին = մեցուու = մնարու
 Վերք — ցըրք = օրէս մեցուու = մնարու
 Ծաղիկ — Շոլոյ = պացոլու ու ուցու = յարաւ
 Կարմրուկ — յարմրոյ = Շուշլու մաներու
 Ելունդ — օյլունդ = մուժիկու յացանաներու մանաւան
 Կոձիկ — յամօծ = մըշքյեն
 Խուլ — եցլու = չորյոցալո
 Կարմիր քամի — յարմուր յամու = Շուշլու յարո
 Յոդացաւ — քուալազ = Ծյեզա
 Զելմ — չըրմ = լեցլու
 Տաքութիւն — ըայուովն = սուկե
 Պող — լուռ = լոյն
 Ա. չք — սիյ = տցալո
 Սիրտը գնաւ — սօրու ցնալու = ցուլուս ֆաւլո
 Ընդնաւութիւն — ջնցնայորոյտովն = ծնյաւ, ցուլու
 կրու

Քաղցածութիւն—յալություն
 Սովածութիւն—եռաթյուն } Շօմ՛՛ Ռուն
 Ծարաւութիւն—թահաջություն=թյուրզուն
 Ցաւ—յաձ=Ծյուզուն
 Բիկալ—ծեշյալ=ծովուն
 Լաւանալ—լաշանալ=մոռհիցն
 Առողջանալ—ար' ռողջանալ=մոռհիցն, յարցալ
 Մահ—մաժ=սոյցուն
 Թաղումն—տաղումն=լամահեցա, լասացլացցեց
 Դագադ—լացար=յածու
 Գերեզման—ցըհրէման=սացլացո
 Գերեզմանաքար—ցըհրէմանյահ=սացլացունքա
 Մահարձան—մահարձան=մահուրո, մյցլո

Բ. ՄԱՍՆ

Ա
Մեր սունը
մյշ Ըսնունցուն

Մեր սունը մեծ չէ.
 մյշ Ըսնունցուն
 Սենեակներից մէկում
 Սենեակնուց մյշ մի
 մենք դաս ենք սովորում.
 մյշ ճաս ոյնք սուզունց
 երկրորդ սենեակում
 ոյրկրունց Սենեակնունց
 ճաշում ենք. նրա մէջ
 կանչում ոյնք. ճաշ մյշ
 դարսած են շատ աթուներ
 ճարսանց ոյն նար առահենց
 մի մեծ սեղան և մի
 մո մյշ սեղան ոյզ մո
 պահարան:

Ճահարան:

Ա.մենից մեծ սենեակում
 ամյենուց մյշ Սենեակնունց
 մենք քնում ենք:
 մյշ յնչում ոյնք:
 Դա կոչում է ննջարան
 ճա յանչում ը ննջարան:
 Մեր բակը շատ մեծ է:
 մյշ նաշն նար մյշ Յ:

Ճ. ԵՎՇՈՂՈ

Հ
Զվէմի սախի
հյցնո սաելո

Զվէմի սախի դիդի արարիս.
 հյցնո սաելո զուզո առ արու.
 էրթ-էրթ օթախչի
 յրու-յրու ո'տաեմո
 չվէմ գակէթիւէքս վսծաւորթ
 հյցն ցացցուուղեծս ընթացլուն
 մեռք օթախչի
 մյուրու ո'տաեմո
 վսադիւրթ. իմաշի
 զսազունցուն, օմանո
 ածդպիս բէկրի սկամէթի,
 աֆցուս ծցարու սկամեծո,
 էրթի դիդի ստոլի դա էրթի
 յրուու զուզո սրունո ճա յրուու
 չկափի:
 Ցայու.
 Ուկրո մողլիւ օթախչի կի
 շոգրու մոնցուն ո'տաեմո կո
 չվէմ վիճինէրթ.
 հյցն զուզոնցուն.
 իմաս էծողեքասածոլի օթախչի
 օմաս ցիուզուն սաֆունո ո'տաեմո
 Զվէմի էգո ձախիան դիդիս:
 հյցնո յնչու մալուն զուզուն

Բակի աջ կողմը փռքրիկ
ծացու աջ կողմն ցոշյուզ
պարտէղ կայ. իսկ
ձարբեց զաք. ոնչ
ձախ կողմը շնած է գոմը:
մաճ կողմն Շօնա՛ց ցամն.
Բակումն է կապած մեր տան
ծայլն ց կածով մեր ըստ
հաւատարիմ պահապան շունը
ձևաբարութ քաշական Շունց:

Նախասակ

Մի վազիր այդշափ արագ,
մո զանոր աշճաց ձրաց, ըստուց
իմ սիրունիկ նպաստականի
ոմ Տորոնոյ նաձասընաց:

Նատ պատիկ ես տակաւին,
Ցար Անըօյց Ծագազոն,
Թաթիկներդ կը յօդնին:
Դատոյներդ կը քաջնին:

۹۰

Կաղև ու կոյրը

Կպղն ու կոյըը պէտք է
կաճն Մ կուժը Յ Յ Յ Յ
անցկենային մի սրբնթաց
ճշկայնաւոն մո Տ Տ Տ Տ

Էզոս մարջվէնա միտարէս պա-
յթուս մահացաւնա մեծարյու Յա-
տարա բախչաս դա
Ծարա ծանենա ճա
մարցիսնիվ կի գոկէթէբուկիս
մահունուզ յո ջայուղածալու շռմո
գոմի. Էզոյի արփա չլինի սալի-
յթունու ածու հիշենո ևս թունու
լիս էրթգուռի զ'արառուի ձաղլի
յրուցալու յահանու մառու.

2

Կուրդիկի
Կշռճղջլո

8

Կօձի դա բրմաս
յունու դա ծռմա

գետով: Ի՞նչ պէտք է անէլին
ջցրոց: օհի ՅըՇը յ անցոն:
Կոյրը կաղին շալակեց և եր-
շոքերն յանոն թալակցը ուզ ուր-
կուսն էլ ապահով անցկացան
յշնեղ ձաձոց անցքաբան:

Ավագան
շ օվալան

Նըկու աքսաղաղ կլուռեցին ան
ոյրկը աշարագ յ՞շ շըցին տիեզէ
և մինչը յաղթեց միւսին:
ոյզ մոնշ քալուց մովսոն: Յ՞նչ
Նա՝ որ յաղթուեց, առան առ
նա ռռ քալուց յըց, Յ՞նչ ըն
փախաւ, սրահի տակը մատաւ:
ցածազ, Տիրածո ըսպի թիւազ.
Իսկ Նա՝ որ յաղթեց,
ոյզ նա ռռ քալուց յըց, Յ՞նչ ըն
բարձրացաւ կտուրը Պահա
ծարծուացազ քըշո՞րժ Հաջոց առց
և հպարտաբար պիսաւ ուժութիւ
ոյզ ՅԱՐԺԱԲԱՐ
«Ճուղպուղու» կանչեց:
„ՇԱՐԺԱՌՈՒ” յաճից:
Այն ըսպէին արծիւը
աճն հռչցոն արժուուն
թուշում էր վերսկեց,
տռ-հյույր զըրջուց,
տեսաւ հպարտ աքար
Ծյած ՅԱՐԺԱՐ այս-
դաղին, յափչտակեց, տարա
դարոն, քայլմաքիւ, Ծարազ

ყ է դ: Բողոքը մոքցեսվիդ՞վնէն:
Ն յ զ. հաջոր թռչվյշլուցնեն.
Բ ը րմամ կոճի ախկիդա դա օրի-
ծ հրմամ զոշլո այցուզ և ա՛րո-
ւ էնի շվիդոբիանաթ գավիդնէն
զ յ ն օ թ ն ց ո ւ ն ձ ա ն ա տ ց ա ց ո ւ ն ց ե ն.

۷۸

Օրի մամայի
որո մամալո

Օ՞րի մամալի ծախիկիդնէն
ունո մամալո ֆաջունքնեն
դա էրթմա աջորա մէորէս,
ու յրտմա աջորա մըորէս.
Իս, բոմիլից գամարցլսդա,
ոև, հոմելոյու ռամարթճա,
գակիցա սարախի քվիչ շեձլուս-
ցայէցա սահաօն զըշ Շեմցրա.
Նաջօրնի մամալի կի,
նաջո՞նո մամալո յո,
ավիդա բանպէդ
ացուցա ծանծուց
դա զիդգուլաթ
ու զուգշլատ
«զիդիթզ» չէմոսձախա:
„զոցլոցու“ Մշմունածա.
Իմ դրու քօրի
ոմ ցրուս յո՞նո
միփրինապդա զեմողան,
մոցրոնացը նշմունան,
դանածա ամազի մամալի,
ունածա ամազի մամալի,
մտխացա, ծախիզ
մռունացա, ֆաջունք

Անառաջ արաւուն պրատ քը
ոյզ անց արած: Եղանակ այս
ուղարկութեան համար կատար
եած առաջ առաջ ներուն:

Ե.

Համբերութիւնը կեանի է
Յամն հուտունը յանի օ

Քոյր ու եղբայր այգի գնացին.
յաւան շ ոյը օքաք աքցո ցնացոն.
եղբայրը խակ պտուներ էր
ոյը օքաք եայ ՅՇՍլոնց յան
ուտում: «Մի ուտիր, Պետո,
ՅՇՍլո. „մո յուն, Ֆեռո”,
ասում էր քոյրը—մնաս կը
անշմ յոր յաւանը—ցնաս էն
տայ, մի՞ ուտիր»:
Ըստ, մո յուն”.

Պետրոսն ականջ չարեց,
ՅՇՍլոնս յանչ իսրայ,
խակ պտուներ կերաւ,
եայ ՅՇՍլոնց յարազ,
հիւանդացաւ, Քոյրը նրան
Յոզենձաց: յաւանը նրան
անանուի կաթիւներ
անանջո յատունցը
խմացրեց, մանանեխ չաղա-
նմացրեց, մանանեխ չաղա-
նմացրեց, մանանեխ Յալո-
ւան անցաւ, անց անց անց
անց անց անց անց անց
անց անց անց անց անց

Մի օր էլ նրանք գնա-
մո ա՞ր յլ նրանի ցնա-
ցին դաշտը: Եղբայրը վազ-
ուն դաշտ: ոյը օքաք յան-

դա չեկքա: Եմու իմ փայտակը
ու Շահը կա: Եմու իմ փայտակը
ու Շահը կա:

Մորմիմէքա սիցոցիւէքա
մուտմոն յօն ևուու կելլոյա

Դա դա ձմա բաղզի ժավիդնէն.
ու ճմա ճմա ծաթուն ին ին ին ին
ձմա միլախէ խիլսա
ճմա միլախէ խիլսա
սմամդա ևնու սմամ, Պէտրէ,
սժմդա. „նու սժամ, Յշորց,
էութնէքոդա դա, դածդէնս,
յշնէնցօդա ու, յանցոնս,
նու սմամ: ”
նու սժամ”.

Պէտրէմ դուրի ար ուգդո,
Յութուն յանչ առ յանչ,
մկվախէ խիլի չէնամա,
մյանչ եոլո յեցամա,
ավաթ դախդա: Դամ իմաս
յագտ յանչ ու, յանչ ու,
միւնիս կապի
Յութուն յանչ
դամէլինա, գարչիցա աղի-
ւալ ու աղիւալ ու աղիւալ
լա, մուցէլիգէդ դասդո դա
տկիվիլ դասդամդա:
Ոյցունո յանչ մդա.

Էրթ դգէսաց խինի ժավիդ-
յիտ օքը սց ու ու ու ու ու ու
նէն մինդորչի Զմամ ցէլքո-
նց մոնքունիո. մմա յութու-

դպեց, թոչկոտաց, քրտնեց
Յնչը, տհ-իշունաց, յիշունաց
և մօտեցաւ աղբիւրին, որ
ոյզ մությաց աղօնցին, որ
սառը ջուր խմէ: Եցունա
սարն չշր եմց.

«Մի խմիր, ասաց Մա-
”մո եմու, անա մա-
րիսմը” թող քրտինքդ յա
հումին: տող յիշունիք Յ-
մաքի, յետոյ կը խմես: ”
մայո, այցու յն եմցես”.

Եղբայրն ականջ չը դրեց,
ոյը օքաք այս ին յունչ,
սառը ջուր խմեց, մրսեց
սարն չշր եմց, մրսեց
և սկսեց դողացնել:
ոյզ սկսեց օռաւացնել:

Բժիշկն եկաւ, դառը դեղ
ծյունին օքաց, դարն օքը
դրեց. Պետրոսը խմեց լո-
ցնչը. Յութունս յեց լո-
ւացաւ:

Յացա: ”
Զմեռնադէմ Պետրոսն ու
մերնաց յանչ յանչ յանչ
Մարիամը գնացին դետի
մարումին: ցնացոն յանչ
սիւ մանդալու, Գետը
այս մանցալու: յանչ
ծածկուել էր բարակ սա-
նչիցնել յի ծարակ սա-
ռուցով:
հ-յունու:

բա դաիծդ’օ, դաօփիլիանդա
ծա օգոնցուն, օգոնցուն
դա միոււախլովդա ծղարոս,
օգ մոյաելուցը նյառու,
բում ցիվի ծղալի դակիւա:
հում յոցո նյառու օգոնցու:

«Նու դալէվ, ութիւրա Մա-
”նու օգոնցը, յութիւրա մա-
րիսմա, մոիթմինէ օփիլի շէ-
հումմա, մուտմոն ուգոն նյ-
դաշլէս, մեմրէ դալիէս:
ցանցը, մայո նյառու:

Զմամ դուրի ար դառուդդո,
մմա յունու առ օգոնցը,
ցիվի ծղալի դալիւա, չեսցիվդա
յոցո նյառու օգոնցու, նյանցուցա
դա դաիծդ’օ կանկալի:
օգ օգոնցու յանցալու:

Եքիմի մուլիդա, մծարէ ծամալի
յյոմի մոցուն, մֆանց յամալո
դառէտէրա: Պէտրէմ դալիւա
օգոնցուն: Յութունս յանչ
դա դանիկունա:
օգ օգոնցու յանցալու:

Զմամթիս պիւրս Պետրէ դա
նամունուն նուն Յութունս յա-
մարիամի ծավիդնեն մդինա-
մարումո յանցոն մթոնա-
րիս նապիւրս սասէլիրնու-
րուն նանուն սայունուտ.
մդինարէ թիւրաթ չէղինու-
մոնարց տելուտ յանցոն յա-
լիդ’օ:
լուցու:

այս «Մարո», այս եսո» ուղարկմ սեմ
«մահուց» ոյն շնչվացքը օք
սառուցին պրայ պղղամ, խա-
սահրացու զրագութեալը օքը,
զամայի այս մարտի միջն նոյ
ձամ»։ ուղաց ուղարկ ուղաց նոյ

“Զէ, սկսո մի՛ սղար,
”ից, Ֆըթա մո և լուրջ,
ասուոցը բարակ է, կը կոտ-
սար վառ ծառակ յ, յի շուր-
բուի, ջուրը կընկնեսա, ա-
րշո, չշորհ յինքնեցը, “ ա-
սաց Մարիամը:
Տար մարդութիւն:

Պետրոսը այս անդամ էլ
Ֆեռնանդ աւս անցած յով
ականչ չփրեց քրոջ իրա-
այս հիւլրյուզ յիշաչ թրա-
տին և թուաւ—սղղաց սա-
բոն օյզ տհ՝ ազ—սղղաց սա-
ռուցի վրայի;
Ի՞նչ անդամ է այս ինչը

Յանկարծ սառուցը կոտ-
քանյառի Տարշուցի յառ-
բուեց և մեր անհամբեր
հայոց օյզ թյու ճշճածեր
մանուկը ջրի մէջ ընկաւ և
մանշուցի ձրու թյօք Մինչազ օյզ
խելլուեց ։ Եղանակ առաջաւ
Քայութագուց ։

«Մարո, մէ մինդա
մահռ, մը մօնքարո
գինուղեկ պիցուրավոր, ի պի-
չոնշողեց զուրհազո՞ր, թ զօրս
թամաշօ»:
տամա՛ն».

Ալլրա Պէտրէ, նու իցուրդաւէք
„Ձ՞րա Յըգրե, նշ Օշուրազը
Պինուկի Թիսէլիա, չագիտի՞-
յօննուռո տեղլուս, հացուցի-
դէբա դա ծղ՝ ալիչ չաւարդէքի»
Ըցէա ձա Վյալնի հաւարդէքի»
ութիւրա Մարիսամա:
Դութերա թահութիւն».

Պետքէմ էլսլաց
Ֆըթրեթ շնորհ
Դուռի ար ուղարկո
Մշորու առ Սգծու օնու Ըառու-
դէբաս, չէդգա զինուլվէդ
Դա գայուրդա:

Աւցըաթ ղինուկի չատդ-
շը պօծատ զոնցլո հարգ-
դա դա չվէնի ցերքի ղմած-
դա ճանչի հցենո Ացլյու զմադ-
վլիւ, ծդալիւ չափարգա դա
զոլո ՌյալՇո հացարդա ճա
դա կախչօ: Հուսած բերդա
ճա օթիք:

whichever islander who's dyed

Աղօթվեր—լոցվաննի
ԱԾՈՒՅԵՆԻԿ—ԸՐԸՑԱԲԵՈ

1

Անուն Հօր և աստվածական աց
անցն ձոր ոյզ Որդիւոյն Առ-
որդըն ոյզ Ձորգառն Սյոր-
բոյ ամէն:

9

Առաջին Աստված սուրբ
Սյուն ամբողջական Սյուն
և հզօր սուրբ և անմահ
ոյց Ֆեռար Սյուն ոյց անմահ
որ խաչեցար վասն մեր
առ Եսիյուր զասն թյուր
ողորմեա մեզ:
առաջին թյուր
(3 անգամ)

6

*Տերութական աղօրք—Ռովիլիս լոցվա
Շըրտինայան Հռովտյան — Սբակուն լուսա*

Հայր մեր որ յերկինս ես
Ֆառ թյու առ քըրզոն յ
սուրբ եղիցի անուն քո,
Տղան ողջուր ճշոն յա,

თუ მარტივობები შესძლი
ყოფასას მდიდარი ცუცველ
ად ასომ მარტივ
თუ წელ მიღიუნ
ამაქტებ ამაკ
ქიმი მარტი

Սալսէլիթա Մամիսաթա դա
Տանըլուտա մամուսատա և
Գիսաթա դա Սուլիսա ծմին-
ճուսատա և Սյուրուսա Շմին-
գիսաթա ամին:

Մմինդաօ Ղ. մերթօ ժմինդաօ
թմօնճառ՝ ըմբերտու՝ թմօնճառ՝
ձրիէլօ ծմինդաօ ուկվդավօ
ժհոյլու՝ թմօնճառ՝ շկզճացօ
ըսոմ ջկարս էցվի չկենթվիս
հոռմ չշարս շըզօ իշենթցուն
չէդվիծդղաւէն չվէն:
Շըզօնիշկալուն իղըն.

(3 չյ՛ն)

Մամաօ չվենո ըսմելի խարցա-
թամացո հցենո հռամելո նա՛ր ըս-
թա շինա, ժմինդա իղ՞ավն սա-
տա նուն, պմոնդա ոյսացն սա-

և կեսացէ արքայութիւն քո,
ոյց աշխատութիւն չու,
եղիսին կամք քո,
ոյլուրոն յամի չու,
որպէս յերկինս
ռահցը քյորցնե
և յերկիւ:
ոյզ քյորցն.
Զհաց մեր հանապազորդ
Շանց մեր ձանձանորդ
տոնւր մեղ այսօր
Ըստ մեջ աւետ՛՛
և թող մեղ պարտիս մեր,
ոյզ տուղ մեջ նշարծուս մեր,
որպէս և մեք թողումք
ռահցը ոյզ թեյ տուղով
մերաց պարտապահոց:
մերու ձարձանաց.
Եւ մի տանիր զմեղ
ոյզ մո ընանոր նմեց
ի փորձութիւն այլ փրկեա
ո գործութուն առ գորհաց
զմեղ ի չարէ: Ձի քո է
նմեց ո հարց. նո չու յ
արքայութիւն և զօրու-
արքաշութուն ոյզ նո՞րդ-
թիւն և փառք յաւի-
տուն ոյզ դարձ քազո-
տեանս ամէն:

Ծյանս ամէն:

Ամելի չէնի, մովկէդին սուփէլա
եղողո նշնո, մոզեցոն սպազա
չէնի, իդապն ներս չէնի,
նշնո, ոյցոն ներս նշնո,
վիթարցա ցաթա շնա էգրեթ-
զոտարցա բատա նոնա ցըրետ-
ցա քիւղանասա զեդա:
Կա իշացանաս նշեցա.
Պուրի չվէնի արսերիսա
նշորո իշենո արսեցնա
մոմեց չվէն դղէս
մոմեց իշեն քըց
դա մօմիտերիէն չվէն թանանա-
ճա մօմօրը նշեն իշեն տանանա
դէրնի չվէննի վիթարցա չվէն
քըցնո իշեննո զոտարցա իշեն
միվուտերիբթ թանամդերիթա
մօշչութեցն տանամօցնտա
մաթ չվէննթա: Դա նու շեմիոր-
մատ իշենտա. Ըս նշ նշեմոյս-
փանէր չվէն գանսացդելսա,
զանց իշեն ցանսացդելսա,
արամէդ միխսէն բօրօտիսա-
արամեց մօնեցն ծո՞րո՞ւնուսա.
գան. բամեթու շենի արս
ցան. համետու նշեն արս
սասուփեվելի դա ձիւէրէբա
սասպազալո դա մլուցնցնա
դա գիւղերսա մարադիս. ամին.
Ըս ուղարկա մահացուս. ամոն.

ფასი 20 კაპ.

ისყიდება ზაქარია გრიგორიანცის წიგნის მაღაზია-
ში და შემდეგ ენელთან სირაჩხანის აღმართში, საკუთარს
სახლში.

7719